

[Morten Lange.]

med, formodentlig ikke er mere end noget i retning af en halv snes procent af samtlige leveudgifter i forbindelse med uddannelsen. Det er en meget beskedent støtte, og når man så oven i købet parcellerer det ud sådan, at det skal være lån til dels på strenge vilkår, synes jeg, at staten fra de studerendes side må ses som en relativt fattig institution. Jeg havde selv ikke i mine mest pessimistiske øjeblikke — og dem har man jo så tit i disse tider med denne regering — ventet et så ringe forslag som dette. Jeg havde ventet noget, der var en lille smule mere kød på. Men det er altså, hvad vi har fået forelagt, og som hovedresultat af vore overvejelser må vi derfor understrege, at her har vi en ramme, som økonomisk set i alle ender og kanter er komplet utilstrækkelig.

Naturligvis er der struktur-mæssige ting i rammeloven, som vil kunne udnyttes til noget fornuftigt. Hvis vi i en fart kunne få sat grænsen for tildeling af grundstipendier uden hensyn til forældreindtægten ned til 20 år, så var vi kommet et stykke vej. Så skulle der ganske vist væsentligt flere penge til, men lovforslaget giver mulighed for det. Lovforslaget giver i det hele taget så mange muligheder. Man har bare en fornemmelse af, at der står år 2000 på det; det er et godt rundt tal, men det er ikke rigtig inspirerende for den tid, vi lever i, og hvor vi gerne skulle videre.

Jeg vil kun sige nogle enkelte ting om støtten til de forskellige kategorier. Der er i virkeligheden ikke fastlagt nogen særlige bestemmelser om det i lovforslaget, men i bemærkningerne er der stillet forskellige ting i udsigt. Jeg tror, der vil være grund til at overveje, om ikke støtten til 10. klasse og gymnasiet skulle sættes en del yderligere i vejret, selv inden for en ramme, der er omtrent så snæver som den nuværende. Jeg tror nemlig, det har stor betydning for den sociale fordeling, at vi sikrer os, at støtten ved studiets begyndelse er forholdsvis rimelig. Det er dér, man socialt ændrer mest; det er nok også dér, vi mest må sætte ind.

Vi må naturligvis i udvalget også tale om det, der sker nu, hvor støtten til 8.-9. klasserne overlades til kommunerne. Det er naturligvis noget, man må betragte som rimeligt, når vi engang får en undervis-

ningspligt, der går så langt. Men forholdene i skæringsperioden trænger naturligvis til, at vi ser på det. Jeg er helt sikker på, at det hører med til det, vi vil tage op i udvalgsarbejdet, ligesom vi vil se på spørgsmålet om støtten til lærlingene og de erfaringer, man har på det område. Men hvis det alt sammen skal foregå inden for rammerne af det, der foreslås stillet til rådighed — og jeg har en fornemmelse af, at ministeren til et hvilket som helst forslag om en million mere til et eller andet godt formål vil sige, at det altså skal være inden for rammen — så bliver det meget, meget svært at lave forbedringer med denne lov, for så vil det være at supplere en utilstrækkelig post ved at gøre en anden utilstrækkelig post endnu mere utilstrækkelig. Det bliver svært at lave et fornuftigt udvalgsarbejde inden for de rammer, der her er lagt frem.

Vi må naturligvis også i udvalget se noget på spørgsmålet om administrationen af loven. En af de ting, vi derunder kommer til at se på, er det princip, man i øjeblikket går frem efter, og som betyder, at i tilfælde af erhvervsarbejde, som giver indtægt, er det, man først skrider ind over for, den værdifulde del af støtten, nemlig stipendiestøtten. Jeg er ikke sikker på, det er klogt; jeg er heller ikke sikker på, det er rigtigt. Det er en af de ting, vi må tale med ministeren om, og den kan måske ordnes inden for rammen. Det er der jo en gang imellem noget der kan.

Om det administrative system, ministeren foreslår opbygget, kan man ikke sige andet, end at her har man lavet en meget tør departemental opbygning, som fjerner sig uhyre langt fra den megen tale om selvstyre, decentralisering, demokrati, og hvad man nu ellers kan tale om. Jeg indrømmer, at sammenstødet imellem disse gode ting og en EDB-maskine, der bliver fodret med tal, somme tider gør det hele en lille smule besværligt, og jeg skal ikke her stå og gøre mig til talsmand for, at vi nu skal overlade fordelingen af de karrige midler til nogle stipendienævn uden særlige regulativer. Jeg er indforstået med, at vi fortsat må køre det efter regulativer.

Om konkrete forhold, som jeg mener vi skulle se på i den administrative opbygning, kun en enkelt ting, som ikke nødvendigvis er en ændring. Jeg tror, at det må